

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszamy do współredagowania rocznika publikowanego pod auspicjami Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Kierujemy je do reprezentantów wszystkich dyscyplin polonistycznych. Tematem przewodnim zeszytu, który — jak planujemy — ukaże się pod koniec 2015 roku, pragniemy uczynić formułę: **Detal, niuans, fragment — przypadek czy strategia? (Mini)teksty, konteksty i podteksty**.

Czekamy na studia podejmujące rozważania na temat tajemnic rozmaitych utworów literackich, utworów o wielopoziomowych pokładach treściowych. Zależy nam na ukazaniu możliwości odczytywania literatury za pomocą różnorodnych kontekstów, jednakże ujawnianych, sugerowanych szczegółem, pozornie błahym i niewiele znaczącym — w istocie zaś zasadniczo modyfikującym bądź symptomatycznie warunkującym główne przesłanie, często przecież różne (jak się okazuje) w otwarciu demonstrowanej i utajonej odstonie.

Interesuje nas kontrast bądź skala ewentualnych uwypukleń lub po prostu semantyczny rozdźwięk. Warto pochylić się także nad dialogiem między dziełami (np. różnych epok, twórców, gatunków) czy dyskursem, który literatura prowadzi z innymi sztukami, przy czym niech manifestację tego multikulturowego wielogłosu reprezentuje skromny, lecz zastanawiający, a zwłaszcza intrygujący drobiazg — wypowiedziany niby szeptem, rzucony mimochodem, ponoć bez szczególnego znaczenia. Omyłkowo? Intencjonalnie? Bałamutnie? Prowokująco?

W tym miejscu chcemy upomnieć się o ciekawe gry słowne spod znaku szyfrogramów, kryptogramów, kryptonimów, kamuflażu czy nawet plagiatu — dających się wszakże rozpoznać dzięki zdawkowo zjawiającym się sygnałom, które umożliwiają identyfikację pierwotnego źródła, nawet jeśli pożyczka została pieczołowicie zamaskowana. A i tytuł (czy śródtytuł) jako taki — jego brzmienie, struktura, a przede wszystkim zwięzłość inicjalnej zapowiedzi — to często ważny trop w interpretacji większej całości, a nie sposób go pominąć. Nie wolno zapomnieć również o tradycyjnie skondensowanych enuncjacjach, jak przedślowie, posłowie, prolog, epilog czy okolicznościowa inskrypcja, epitafium albo motto, widniejące na czele sążnistej książki lub tylko emblematycznej karty (albo ich serii), a może innego artefaktu.

Równocześnie chcielibyśmy skoncentrować się na minitekstach i sposobach ich funkcjonowania w języku, przy czym pojęcie minitekstu oraz języka rozumiemy bardzo szeroko jako pojęcia ze sfery komunikacji międzyludzkiej. Do współpracy zapraszamy wszystkich, którzy chętnie obserwują małe jednostki w różnych wymiarach i na różnych poziomach języka. Proponujemy kilka obszarów obserwacji lingwistycznej: od refleksji nad związkiem między wielkością (małością?) wyrazu a jego frekwencją po próbę rozpoznania strategii minimalistycznych w najróżniejszych wypowiedziach (w tym także w debacie publicznej). Uwzględniając prawo Zipfa *sensu largo*, mówiące o tym, że małe jest najczęstsze i wiele w języku znaczy, stawiamy kilka pytań. O najmniejsze jednostki języka; o frazemy, przysłowia, sentencje, słowa skrzydlate, zatem o los małych reprodukcji w polszczyźnie. Pytamy o markery dyskursywne, czyli jak małe zamienia się w ważne dla wspólnoty komunikacyjnej. Mamy nadzieję na rekonstrukcję łańcuchów intertekstualnych, tj. jak detale obrastają w znaczenia konotowane. Namawiamy do zastanowienia nad strategiami minimalistycznymi — utrwalanymi w małych formach, które zmieniają rzeczywistość społeczną; krótko: od informacji na słupach ogłoszeniowych do lakonicznych tweetów.

Listę zagadnień w zasugerowanym zakresie trudno oczywiście zamknąć, dlatego liczymy na jej rozszerzenie. Zachęcamy do myślenia nad detalem, niuansem, fragmentem... w konfrontacji z (mini)tekstem, jego podtekstem i kontekstem!

Do tomu ponadto wejdzie zaplanowany wcześniej cykl studiów oraz szkiców poświęconych życiu i twórczości Elizy Orzeszkowej. Do współpracy przy powstaniu tej właśnie minimonografii również zachęcamy zainteresowanych Autorów.

Zapraszamy również do wypełniania rubryk stałych ([„Regionalia”](#), [„Varia”](#)).

Szczegóły w serwisie internetowym „Filologii Polskiej” (w odpowiednich zakładkach):

<http://www.ifp.uz.zgora.pl/index.php/badania-naukowe/rocznik-naukowy-uz>.

Z niecierpliwością i zainteresowaniem czekamy na Państwa głos w proponowanym kształcie debaty naukowej — [Sekretariat \(kontakt\)](#).

REDAKCJA

Magdalena Steciąg
Romuald Marek Jabłoński
Magdalena Hawrysz
Radosław Szyber